

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΦΟΥ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑΤΩΝ

Το πρώτον Αποστολικόν κήρυγμα εις την Πάφον
Πράξ. ιγ, 6-12

ΜΑΡΤΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2021

ΕΤΟΣ ΜΒ΄

ΑΡ.489 - 490

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΕΩ

Απόστολος: Α' Κορ. η' 8-θ' 2

Ευαγγέλιο: Ματθ. κε' 31-46

7 Μαρτίου 2021

Στην προσπάθειά της να μας παρακινήσει σε μετάνοια, η Εκκλησία μάς παρουσίασε τις δυο περασμένες Κυριακές, τις πρώτες Κυριακές του Τριωδίου, δύο παραβολές πολύ διδακτικές. Στην πρώτη μας παρουσίασε τον Θεό να δέχεται τη μετάνοια και να συγχωρεί έναν κατ'εξοχήν αμαρτωλό, τον τελώνη. Στη δεύτερη δέχεται την επιστροφή του Ασώτου υιού, που είχε περιπλανηθεί στους δρόμους της αμαρτίας και σκόρπισε στους πέντε ανέμους όλα τα θεϊκά χαρίσματα. Θέλει να διαμηνύσει, η Εκκλησία, πως όσα και όποια κι αν είναι τα αμαρτήματά μας, ο Θεός μας συγχωρεί, φτάνει να μετανοήσουμε.

Για να μη δημιουργηθεί, όμως, η εντύπωση πως χωρίς μετάνοια, ό,τι κι αν κάμουμε, ο Θεός θα μας δεχτεί, μας παρουσίασε σήμερα, το φοβερό δικαστήριο που θα στηθεί κατά τη Δευτέρα παρουσία του Χριστού. Μας παρουσίασε μian ολόκληρη ομάδα ανθρώπων, που έζησαν μέχρι τέλους χωρίς μετάνοια, να παραπέμπονται στην κόλαση. Έτσι, δεν θα πρέπει να επαναπαυόμαστε στη μακροθυμία του Θεού. Θα πρέπει να υπολογίζουμε και τη δικαιοσύνη του.

Γιατί όμως θα γίνει η κρίση; Η ύπαρξη Κρίσης και ανταπόδοσης είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τη δογματική πίστη της Εκκλησίας μας. Λέει ο Απ. Παύλος: «Απόκειται τοις ανθρώποις άπαξ αποθανείν, μετά δε τούτο κρίσις». Δηλ. κάθε άνθρωπος θα πεθάνει μια φορά, κι ύστερα από τον θάνατό του, θα ακολουθήσει κρίση και δίκη για τις πράξεις του. Αυτό ομολογούμε και στο σύμβολο της Πίστεως, λέγοντας ότι πιστεύουμε στον Κύριον Ιησούν Χριστόν, τον «και πάλιν ερχόμενον μετά δόξης, κρίναι ζώντας και νεκρούς».

Πέρα από τις ξεκάθαρες διαβεβαιώσεις της Αγίας Γραφής, η κρίση θα γίνει γιατί θα πρέπει να αποκατασταθεί η τάξη που ζητά και η ανθρώπινη αλλά και η θεία δικαιοσύνη. Κι είναι πράγματι κοινή διαπίστωση ότι η δικαιοσύνη στη γη ούτε ορθά, αλλ' ούτε και πάντοτε απονέμεται. Κακοποιοί, που ξέρουν να προφυλάσσονται, πολλές φορές δεν λογοδοτούν για τα εγκλήματά τους. Άλλοτε η ύπαρξη ψευδομαρτύρων, κάποτε κενά στις νομοθεσίες, πολλές φορές συμφέροντα επιφανών ανθρώπων, οδηγούν στη μη απονομή της δικαιοσύνης. Πώς θα ικανοποιείτο, όμως, το αίσθημα της δικαιοσύνης που είναι τόσο έντονο στους ανθρώπους; Ασφαλώς με την επέμβαση του Θεού, κατά τη φοβερή εκείνη ημέρα, οπότε «πάσα παράβασις και παρακοή» θα πάρει την πρέπουσα τιμωρία. Κι αν η ανθρώπινη δικαιοσύνη είναι ατελής, και αν εξετάζει μόνον τις πράξεις των ανθρώπων, η δικαιοσύνη του Θεού θα εξετάσει και άλλα πράγματα. Θα εξετάσει και τις παραλείψεις, την αποφυγή επιτέλεσης του αγαθού, τις σκέψεις και τα αισθήματα. Και δεν θα τιμωρήσει μόνον τους αμαρτωλούς. Θα βραβεύσει και τους δικαίους. Θα αποδώσει «εκάστῳ κατὰ τα έργα αυτού».

Ποιο θα'ναι το κριτήριο κατά τη φοβερή εκείνη ημέρα; Η παραβολή σήμερα μάς πρόβαλε ως κριτήριο τον συνάνθρωπο και τη στάση

μας απέναντι σ'αυτόν. Όχι γιατί είναι χωρίς σημασία η ορθή πίστη κι η αγάπη μας προς τον Θεό. Αντίθετα αυτά προϋποτιθενται. Η παραβολή θέλει να τονίσει ότι είναι πολύ πιο εύκολο να υπηρετήσουμε τον Θεό, παρά τους ανθρώπους. Κι ότι δεν μπορούμε να φτάσουμε στον Θεό παρά μόνο μέσω των συνανθρώπων μας. Πολλές φορές η αγάπη μας προς τον Θεό που εκδηλώνεται με την προσφορά αφιερωμάτων σ'Αυτόν, κρύβει και μίαν ιδιοτέλεια. Αναμένουμε από τον Θεό προστασία, υγεία, ανταπόδοση. Η γνήσια αγάπη μας προς τον Θεό εκδηλώνεται μόνο με την αγάπη προς τους συνανθρώπους μας.

Είναι χαρακτηριστικό πως ούτε οι «εκ δεξιών», ούτε οι «εξ ευωνύμων» του βασιλέως, αναγνώρισαν τον Χριστό. Η απορία τους «πότε σε είδομεν πεινώντα ή διψώντα ή εν φυλακή...» δείχνει πως δεν μπορούσαν να τον αναγνωρίσουν στο πρόσωπο ενός πάσχοντος συνανθρώπου τους. Τον συνάντησαν πολλές φορές με τη μορφή κάποιου «ελαχίστου» που ζητούσε βοήθεια, αυτόν όμως περίμεναν να τον δουν με τη μορφή του ελκυστικού διδασκάλου που θαυματουργούσε και σκόρπιζε παντού την αγάπη.

Η μεγάλη έμφαση και σημασία που δίνει ο Χριστός, με τη σημερινή παραβολή, στη συμπεριφορά μας απέναντι στους συνανθρώπους μας, δεν τονίζει μόνο την ισότητα όλων των ανθρώπων που έχουν κοινή την καταγωγή από τον πρώτο Αδάμ αλλά και κοινή τη σωτηρία από τον Ιησού Χριστό. Τονίζει και κάτι βαθύτερο: Τη συνύπαρξη των ανθρώπων ως μελών του Σώματος του Χριστού. Αν ένα μέλος του σώματός μας, π.χ το χέρι, πονά, υποφέρει ολόκληρος ο οργανισμός μας. Όταν το πονεμένο μέλος θεραπευτεί, ανακουφίζεται όλο μας το σώμα. Έτσι η θεραπεία δεν προσφέρεται απλώς στο χέρι, αλλά μέσω του χεριού σ' ολόκληρη την υπόστασή μας. Το ίδιο συμβαίνει και με τα πάσχοντα μέλη της Εκκλησίας, τους «ελαχίστους αδελφούς». Αγκαλιάζοντάς τους με την αγάπη μας και απαλύνοντας τον πόνο τους, ανακουφίζουμε το σώμα του Χριστού, τον ίδιο τον Θεάνθρωπο. Και ουσιαστικά η προσφορά μας αναφέρεται σ' Εκείνον. Δεν είναι, επομένως, απλώς συμβολικά τα λόγια του Κυρίου ότι «εφ'όσον εποιήσατε ενί τούτων των αδελφών μου των ελαχίστων, εμοί εποιήσατε». Εκφράζουν την πραγματικότητα της Εκκλησίας ως του μυστικού σώματος του Χριστού.

Η παραβολή της «μέλλουσας κρίσης» θέλει να προσγειώσει όσους, από μας, πήραν λάθος δρόμο. Ο δρόμος για τον ουρανό περνά υποχρεωτικά από τη γη. Δεν μπορεί κανείς να συναντήσει τον Θεό αν δεν πλησιάσει τον άνθρωπο. Θα πρέπει να το καταλάβουμε ότι ο Θεός είναι πολύ πιο κοντά μας απ'ότι νομίζουμε. Κι αν θέλουμε να τον βρούμε πρέπει να στραφούμε προς τον συνάνθρωπό μας. Μόνον έτσι θα ακούσουμε εκείνη την ημέρα «Δεύτε οι ευλογημένοι του Πατρός μου, κληρονομήσατε την ητοιμασμένην υμίν βασιλείαν».

† **Ο Πάφου Γεώργιος**

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΤΥΡΙΝΗΣ

Απόστολος: Ρωμ. ιγ' 11-ιδ' 4

Ευαγγέλιο: Ματθ. στ' 14-21

14 Μαρτίου 2021

Ένα πολύ όμορφο ευαγγελικό ανάγνωσμα μάζ παραθέτει σήμερα, Κυριακή της Τυρινής, η Εκκλησία. Τρεις σημαντικούς πυλώνες που πρέπει να ακολουθεί ο κάθε αγωνιζόμενος χριστιανός.

Ο πρώτος είναι η συγχώρηση. Εάν συγχωρούμε τα παραπτώματα των αδελφών μας, θα συγχωρήσει και ο Κύριος τα δικά μας. Εάν όμως δεν συγχωρούμε, τότε ούτε και ο Κύριος θα συγχωρεί τα δικά μας παραπτώματα. Μήπως δεν είναι αυτό που ζητούμε κι εμείς από τον Θεό στην Κυριακή προσευχή; «Άφες ημίν τα οφειλήματα ημών, ως και ημείς αφήμεν τοις οφειλέταις ημών». Δηλαδή όπως θέλουμε εμείς την συγχώρηση από τον Θεό, πρέπει να τη δίνουμε κι εμείς στους συνανθρώπους μας.

Σε άλλο σημείο του ευαγγελίου αναφέρεται: «Καθώς θέλετε ίνα ποιώσιν υμίν οι άνθρωποι, και υμείς ποιεíte αυτοίς ομοίως». Μερικοί συγχωρούν πιο εύκολα από κάποιους άλλους όπως και κάποια πράγματα μπορούν να συγχωρεθούν ευκολότερα από κάποια άλλα. Όταν προσερχόμαστε στο μυστήριο της εξομολόγησης με συντριβή καρδίας και μεταμέλειας ελπίζουμε στην ευσπλαχνία και στο έλεος του Θεού. Αν βάλουμε στο μυαλό μας αυτή την εικόνα, ότι δηλαδή ο συνάνθρωπος μας έχει αδυναμίες όπως κι εμείς, τότε σίγουρα θα μπορούσαμε να τον συγχωρήσουμε πολύ πιο εύκολα.

Ο δεύτερος πυλώνας είναι ο πλούτος. Εδώ γίνεται διάκριση μεταξύ του επίγειου και του επουράνιου πλούτου. Ό,τι υπάρχει στη φύση υπόκειται στη φθορά. Δεν μπορούμε να αποθηκεύσουμε κάτι σ' αυτόν τον κόσμο αιωνίως. Είναι γνωστή η λαϊκή ρήση ότι «κανείς δεν τα παίρνει μαζί του». Υπάρχει, όμως, ένας θησαυρός που θα μπορούσε να μας ακολουθεί αιώνια. Αυτός είναι ο πνευματικός θησαυρός, ο επουράνιος. Είναι η προσφορά του καλού μας εαυτού προς τον συνάνθρωπό μας. Ένας καλός λόγος, μια κουβέντα παρηγοριάς, ένα τηλεφώνημα, ένα πιάτο φαγητό ή ακόμα κι ένα ποτήρι νερό, προσθέτουν χρυσά πνευματικά νομίσματα στο ταμείο μας. Αυτό λέει και σ' ένα άλλο σημείο του ευαγγελίου ο απόστολος Ματθαίος: «Και όποιος θά δώση εις ένα από τούς μικρούς τούτους ένα μόνον ποτήρι κρύο νερό, διότι είναι μαθητής μου, σ' ως βεβαιώ ότι δεν θά χάση την ανταμοιβήν του».

Ο τρίτος πυλώνας του σημερινού ευαγγελίου είναι η νηστεία. Για τη νηστεία γίνεται πάντοτε περισσότερος λόγος. Κι αυτό γιατί η νηστεία είναι κάτι εξωτερικό, κάτι που φαίνεται. Αν φάμε κρέας σε περίοδο νηστείας και κάποιος μας δει, μπορεί να σκανδαλιστεί, αν, όμως, την ίδια περίοδο κρατώ σε κάποιον κακία και θυμό, αυτό δεν μπορεί εύκολα κάποιος να το δει γιατί αυτό είναι μέσα μου.

Από τους πρώτους χριστιανικούς χρόνους η Εκκλησία θέσπισε ημέρες νηστείας. Σίγουρα δεν ήταν διαμορφωμένη όπως είναι σήμερα αλλά, οπωσδήποτε, υπήρχε στη ζωή των πιστών. Εξελίχθηκε με την πάροδο των χρόνων και κατά τον 4^ο αιώνα πήρε τη σημερινή της μορφή και δομή.

Ο Χριστός δεν επετίμησε ποτέ κάποιον που δεν νήστευε ούτε και όρισε ημέρες και περιόδους νηστείας. Την ίδια στιγμή όμως, ήταν τηρητής του Νόμου και της νηστείας. Ο Ίδιος, μάλιστα, ενήστευσε σαράντα ημέρες στην έρημο. Μήπως είχε ανάγκη ο Θεός τη νηστεία; Βεβαίως όχι, αλλά ως καλός ποιμήν μπαίνει μπροστά και μας δείχνει τον δρόμο. Ο Χριστός δεν κατέκρινε την νηστεία αλλά την υποκρισία και την επιδεικτική νηστεία.

Η νηστεία είναι μέρος του πνευματικού αγώνα του Χριστιανού, είναι μέσο προς την αρετή, δεν είναι αυτοσκοπός. Μέσω της νηστείας, γυμνάζουμε τη θέλησή μας, τιθασεύουμε τις επιθυμίες μας και ασκούμε στην εγκράτεια. Είναι σαν μια στρατιωτική άσκηση σε περίοδο ειρήνης, ούτως ώστε όταν συμβεί πόλεμος να υπάρχει μαχητική ικανότητα και εμπειρία.

Στη σημερινή ευαγγελική περικοπή ο ευαγγελιστής Ματθαίος μάς μεταφέρει τα λόγια του Χριστού που λέει: «όταν νηστεύετε, μη γίνεσθε όπως οι υποκριτές σκυθρωποί που αφήνουν άπλυτα τα πρόσωπά τους, για να φανούν στους ανθρώπους ότι νηστεύουν. Εσύ, όμως, όταν νηστεύεις, άλειψε το κεφάλι σου και νίψε το πρόσωπό σου, για να μη φανείς στους ανθρώπους πως νηστεύεις, αλλά στον Πατέρα σου που σε βλέπει στα κρυφά. Και ο Πατέρας σου που σε βλέπει στα κρυφά θα σου αποδώσει στα φανερά».

Η νηστεία πρέπει να γίνεται με γνώμονα τις δικές μας αντοχές και ικανότητες χωρίς, όμως, να παραβλέπουμε και τον αγώνα του συνανθρώπου μας. Οι κανόνες της νηστείας αφορούν στα υγιή μέλη της Εκκλησίας αφού, όπως επισημαίνουν κάποιοι πατέρες της Εκκλησίας, η νηστεία είναι «παθοκτόνος και ου σωματοκτόνος». Θα πρέπει η νηστεία να τηρείται πάντοτε με την καθοδήγηση του πνευματικού μας, ο οποίος γνωρίζει τα πνευματικά και σωματικά μας αποθέματα. Αν δεν μπορούμε να ακολουθήσουμε τη νηστεία της Εκκλησίας ας μην κατακρίνουμε την αυστηρότητα με την οποία την ακολουθεί κάποιος άλλος. Αλλά και αντίθετα, αν εσύ μπορείς να ακολουθείς τη νηστεία της Εκκλησίας με ακρίβεια δεν πρέπει να επαίρεσαι και να κατακρίνεις τον αδελφό σου που είναι πιο αδύναμος πνευματικά και προπαντός δεν θα πρέπει να διαφημίζεις τον αγώνα σου.

Ας επιδοθούμε, λοιπόν, με ζήλο και προσήλωση όλοι στον δικό μας αγώνα, «έκαστος κατά την ιδίαν αυτού δύναμιν», για να αποταμιεύσουμε όσους περισσότερους πνευματικούς θησαυρούς μπορούμε, με τους οποίους θα μπορέσουμε να κερδίσουμε την αιώνια ζωή.

π. Χριστόδουλος Σταυρινού

ΚΥΡΙΑΚΗ Α΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ)

Απόστολος: Εβρ. ια' 24 - 26, 32 - 40

Ευαγγέλιο: Ιω. α' 44 - 50

21 Μαρτίου 2021

Στο πέρασμα των αιώνων υπήρξαν πολλές σπουδαιές ανακαλύψεις. Ορισμένες, μάλιστα, χαρακτηρίζονται ως μεγάλες και πολύτιμες για ολόκληρη την ανθρωπότητα. Η ανακάλυψη, όμως, του αποστόλου Φιλίππου, που περιγράφεται στο σημερινό ευαγγέλιο, υπερέχει ασύγκριτα όλων των άλλων.

Ο Φίλιππος αναζητούσε τον Θεό. Ανέμενε κι εκείνος, όπως όλοι οι ομοεθνείς του, την έλευση του Μεσσία. Μελετούσε τις Γραφές και ερευνούσε τους Προφήτες. Και τελικά, στα μέρη της Γαλιλαίας, αξιώθηκε να συναντήσει και να γνωρίσει προσωπικά τον Χριστό. Αυτή τη μεγάλη ανακάλυψη, που συγκλόνισε την ύπαρξή του, διακήρυξε με ενθουσιασμό στον Ναθαναήλ: «Ὦν ἔγραψε Μωυσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται, εὐρήκαμεν Ἰησοῦν... τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ».

Η Εκκλησία σε ρόλο αντίστοιχο μ' εκείνον του αποστόλου Φιλίππου, σήμερα, Κυριακή της Ορθοδοξίας, ημέρα του θριάμβου της αλήθειας κατά των αιρέσεων, ομολογεί και διακηρύττει με στεντόρεια φωνή την πίστη, τη βεβαιότητα και την ελπίδα της: «...Οὐτῶ φρονούμεν, οὐτῶ λαλούμεν, οὐτῶ κηρύσσομεν Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν. Αὕτη ἡ πίστις τῶν ἀποστόλων, αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων, αὕτη ἡ πίστις τῶν ὀρθοδόξων...».

Η διακήρυξη αυτή δεν είναι ένα ιδεολογικό ή φιλοσοφικό σύνθημα ούτε μια στείρα θριαμβολογία. Είναι ο πυρήνας και το θεμέλιο της Εκκλησίας. Γιατί η Εκκλησία είναι Αυτός ο Χριστός που παρατείνεται στους αιώνες. Ο Χριστός, όπως Τον παρέδωσαν οι Απόστολοι, όπως Τον δίδαξαν οι Πατέρες, όπως Τον δογματίσαν οι Οικουμενικές Σύνοδοι, όπως Τον βίωσαν, ανά τους αιώνες, οι Άγιοι.

Αυτό είναι και το νόημα της σημερινής εορτής, κατά την οποία πανηγυρίζουμε την αναστήλωση των εικόνων. Οι εικονομάχοι, στηριζόμενοι στα χωρία της Αγίας Γραφής «ου ποιήσεις σεαυτῷ εἰδωλὸν οὐδὲ παντός ὁμοίωμα...» και «Θεὸν οὐδεὶς εὗρακε πώποτε», αλλά και επηρεασμένοι από τις ανεικονικές αντιλήψεις της ανατολής, ισχυρίζονταν ότι με τις εικόνες αλλοιωνόταν ο πνευματικός χαρακτήρας του Χριστιανισμού και οδηγείτο στην εἰδωλολατρία.

Στην πραγματικότητα πίσω από την εικονομαχία κρυβόταν μια μεγάλη αἵρεση, ο Μανιχαϊσμός, που δίδασκε ότι ο Χριστός δεν ἔγινε κατ' οὐσίαν ἄνθρωπος ἀλλὰ ἦλθε στὸν κόσμον καὶ ἔπαθε φαινομενικά, «κατὰ δόκησιν», ὄχι πραγματικά. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο ετίθετο ὑπὸ ἀμφισβήτηση ἡ ἐνανθρώπιση τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐπομένως ἡ ἀνακαίνιση καὶ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου δι' Αὐτοῦ.

Η Εκκλησία, με εκατόμβες μαρτύρων και ποταμούς αιμάτων, υπερασπίστηκε την αλήθεια. Επέμεινε ότι μπορούμε να εικονίζουμε τον Χριστό, αφού πραγματικά ἐνανθρώπησε. Διατράνωσε, ἀκόμα, ὅτι οἱ εἰκόνες δὲν ἀποτελοῦν εἰδῶλα, διότι ἀποτυπώνουν πρόσωπα καὶ ὄντα ὑπαρκτά, ἐνῶ τὰ εἰδῶλα εἶναι «ἀπάτης ὁμοιώματα» γιατί ἀναπαριστοῦν ἀντικείμενα ἀνύπαρκτα. Για μᾶς ὁ Χριστὸς δὲν εἶναι μῆθεωρία, ἕνας συμβολισμὸς ἢ μῆθεω ἰδεατὴ μορφή ἀλλὰ «ὁ ἐνανθρωπήσας Θεὸς Λόγος», στὸ πρόσωπο τοῦ Ὁποῖου ἔγινε ορατὸς καὶ προσιτὸς στὸς ἀνθρώπους ὁ ἀόρατος καὶ ἀπρόσιτος Θεός. Αὐτὸν τὸν Χριστὸ, τὸν «σαρκί ὀφθέντα Θεὸν Λόγον καὶ τοῖς ἀνθρώποις συναναστραφέντα», «Ὦν ἀκηκόαμεν, Ὦν ἐωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, Ὦν ἐθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν

εψηλάφησαν», Αυτόν εξεικονίζουμε και προσκυνούμε στις ιερές εικόνες, ομολογώντας, έτσι, ότι «ου δοκήσει ουδέ φαντασία, αλλ' αληθεία τω κόσμω εφάνη».

Ιδιαίτερος στην Ορθόδοξη Εκκλησία οι εικόνες δεν είναι γέννημα της φαντασίας του εκάστοτε καλλιτέχνη. Τα αρχέτυπα - ο Κύριος, η Παναγία, οι Άγιοι - είναι υπαρκτά, ιστορικά πρόσωπα με τα ιδιαίτερα προσωπικά χαρακτηριστικά τους. Οι Πατέρες της Ζ' Οικουμενικής Συνόδου παρατηρούν χαρακτηριστικά: «Ιδόντες τον Κύριον, καθώς είδον, ιστορήσαντες εξωγράφησαν. Ιδόντες Ιάκωβον τον αδελφόν του Κυρίου, καθώς είδον αυτόν, ιστορήσαντες εξωγράφησαν...».

Η αξία των εικόνων, ωστόσο, δεν εξαρτάται από τις καλλιτεχνικές ικανότητες του ζωγράφου, ούτε παραβλάπεται η λειτουργικότητά τους από την αδεξιότητα του καλλιτέχνη να αποδώσει επιτυχώς τα χαρακτηριστικά του εικονιζόμενου προσώπου. Κι αυτό διότι η προσκύνηση της εικόνας δεν απονέμεται στην αποτυπωμένη στο ξύλο μορφή αλλά στο εικονιζόμενο πρόσωπο. Εξάλλου είναι φανερό ότι η βυζαντινή τέχνη δεν επιδιώκει ν' αποδώσει πιστά και φυσιοκρατικά το ανθρώπινο πρόσωπο ή τον αισθητό κόσμο αλλ' έχει σκοπό να αναγάγει, νοητά, τον πιστό στις θείες πραγματικότητες και να του μεταδώσει τις αλήθειες της πίστεως.

Η Εκκλησία διδάσκει ότι η προσκύνηση που αποδίδουμε στην εικόνα δεν είναι λατρευτική, αφού η λατρεία προσφέρεται μόνο στον Τριαδικό Θεό, αλλά σχετική και τιμητική και, κατά τον ιερό Δαμασκηνό, «επί το πρωτότυπον διαβαίνει». Ασπαζόμενοι την εικόνα δεν τιμούμε την ύλη, το ξύλο και τα χρώματα, αλλά του «εικονιζόμενου την υπόστασιν», και μέσω αυτού τον ίδιο τον Θεό.

Οι εικόνες αποτελούν την «διά σχημάτων και χρωμάτων» έκφραση ολόκληρου του Ευαγγελίου, γι' αυτό και είναι ισάξιες με το Ευαγγέλιο και τον Τίμιο Σταυρό. Με τη θέα τους διδάσκουν και παιδαγωγούν τους πιστούς «εν αήκω φωνή» και τους ανάγουν σε ζωντανή σχέση και μίμηση της ζωής των εικονιζόμενων προσώπων. Είναι, όπως γράφει ο Μέγας Βασίλειος, τα βιβλία των γραμμάτων. Ένας σύγχρονος θεολόγος, μάλιστα, γράφει ότι οι εικόνες αποτελούν «οδηγό της θεώσεως του ανθρώπου».

Έχουν, όμως, και πνευματική αξία οι εικόνες. Δεν είναι απλά αντικείμενα τέχνης αλλά πορθμεία και αγωγοί της Θείας Χάριτος. Ο Θεός, μέσω των αγίων Του, οι οποίοι είναι μυστικώς και κατά χάριν παρόντες στις εικόνες τους, μεταδίδει τη χάρη Του, αγιάζει και ζωοποιεί τους πιστούς. Ο Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός σημειώνει ότι στις εικόνες των Αγίων «ανεκφοιτήτως ένεστι η του Πνεύματος χάρις» και ότι όπως «η προσκύνησις της εικόνας επί το πρωτότυπον διαβαίνει», κατά τον ίδιο τρόπο και «η αγιοποιός ενέργεια εκ του πρωτοτύπου εκπορεύεται».

Έχοντας, λοιπόν, κατά νουν τη θεολογία των ιερών εικόνων μπορούμε να κατανοήσουμε τους αγώνες της Εκκλησίας για την επικράτησή τους. Ας τις προσκυνούμε με πίστη και ευλάβεια κι ας μακαρίσουμε τη μνήμη όλων εκείνων που αγωνίστηκαν για την ορθόδοξη πίστη: «των της Ορθοδοξίας προμάχων ... αιωνία η μνήμη».

Ιεροδιάκονος Δημήτριος Κυριακίδης

Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Απόστολος: Εβρ. β' 11 - 18

Ευαγγέλιο: Λουκ. α' 24 - 38

25 Μαρτίου 2021

Διπλή γιορτή η σημερινή. Θρησκευτική, ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου όπου ανοίγουν οι ουρανοί και κατεβαίνει στη γη ο Αρχάγγελος Γαβριήλ για να αναγγείλει στην Παρθένο Μαριάμ το «Χαίρε Κεχαριτωμένη, ό Κύριος μετά σου».

Και Εθνική, όπου ο Παλαιών Πατρών Γερμανός κηρύσσει την έναρξη του απελευθερωτικού αγώνα των Ελλήνων εναντίον των Τούρκων κατακτητών. Γιορτάζουμε, δηλαδή, τη σωτηρία και την ελευθερία μας.

«Εὐαγγελίζου γῆ καρὰν μεγάλην, αἰνεῖτε οὐρανοὶ Θεοῦ τὴν δόξαν », ψάλλει η Εκκλησία μας πανηγυρικά, διότι αρχίζει σήμερα το κεφάλαιο της Θείας Οικονομίας για τη σωτηρία όλων των ανθρώπων. Αρχίζει σήμερα το μέγα μυστήριο της φανέρωσης του Υιού του Θεού και Υιού της Παρθένου, το οποίο με καρὰ ευαγγελίζεται ο Αρχάγγελος Γαβριήλ.

Περιλαμβάνει η σημερινή μέρα τη δόξα του Θεού, τη δόξα της Παναγίας, τη δόξα όλων των ανθρώπων, αφού γι' αυτούς έγινε ο Ευαγγελισμός. Είναι και δόξα της Ελλάδας, διότι την ημέρα αυτή δέχεται ταυτόχρονα και την ψυχική λύτρωση και την εθνική απελευθέρωση.

Χαίρονται και αγάλλονται οι ψυχές μας, και δοξολογούν τον Υιό του Θεού και Υιό της Παρθένου. Σκιρτούν οι καρδιές μας από αισθήματα πίστεως, ευγνωμοσύνης, λατρείας προς τον εὐσιπλαخνο Θεό για το μεγάλο δώρο που μας χάρισε. Το δώρο της ελευθερίας από την αμαρτία και της ελευθερίας από την σκλαβιά.

Σωτηρία και θυσία, ελευθερία και θυσία. Η θυσία του Υιού του Θεού έφερε τη σωτηρία, οι θυσίες των προγόνων μας εξασφάλισαν την ελευθερία.

Ο Απόστολος Παύλος στην προς Εβραίους επιστολή του, που ακούσαμε σήμερα, μας βοηθά να κατανοήσουμε την έννοια της θυσίας και την αξία της ελευθερίας.

Αναφέρεται στην ενανθρώπιση του Χριστού η οποία μας απάλλαξε από την δουλεία της αμαρτίας και το φόβο του θανάτου και έφερε τη λύτρωση, τη σωτηρία και την ελευθερία των ψυχών μας.

Μας λέει «ό αγιάζων και οι αγιαζόμενοι έξ ενός πάντες*». Αγιάζων είναι ο Χριστός και αγιαζόμενοι είμαστε όλοι οι Χριστιανοί που πιστεύουμε σε Αυτόν και ακολουθούμε τον λόγο του Ευαγγελίου Του. Αγιαζόμαστε από τη Χάρη Του και βρίσκουμε τη λύτρωση από το κακό.

Και ο αγιάζων Χριστός και εμείς οι αγιαζόμενοι καταγόμαστε όλοι από τον Θεό. Ο μεν Χριστός κατά φύσιν ως Υιός και Λόγος του Θεού Πατρός, και εμείς ως κατά χάριν και υιοθεσίαν τέκνα του Θεού. Και αξιωνόμαστε να Τον ονομάσουμε Πατέρα μας. Και ο Χριστός ως πρωτότοκος αδελφός μάς αναγνωρίζει ως αδελφούς Του.

Χάριν, λοιπόν, αυτής της αδελφικής αγάπης και στοργής, ο Χριστός, εσαρκώθη, εσταυρώθη για να ελευθερώσει εμάς τους αδελφούς Του, από τη δουλεία του διαβόλου, την αμαρτία και τον θάνατο. Για να μας απαλλάξει από τον φόβο του θανάτου, πήρε πάνω Του την ασθενή και φθαρτή ανθρώπινη φύση μας και πέθανε για να μας χαρίσει τη σωτηρία της ζωής, την αιώνια λύτρωση και την ελευθερία της ψυχής μας.

Αλλά και σήμερα είμαστε δούλοι των παθών μας, αντιμετωπίζουμε την αμαρτία και αντικρύζουμε τον θάνατο. Έχομε όμως την ανεξαρτησία μας και κατέχομε την ανίκητη δύναμη για να τα νικήσουμε. Τώρα με τον θάνατο και την Ανάσταση του

Χριστού, είμαστε νικητές, θριαμβευτές, και, δυνάμει, ελεύθεροι από τα πάθη της κακίας.

Ο θάνατος, η θυσία και η νίκη της Ανάστασης του Χριστού, ενέπνευσαν και τον αγώνα της εθνικής παλιγγενεσίας. Οι αγωνιστές του 1821 που θυσίασαν τα πάντα στον βωμό της ελευθερίας ήταν πρωτίστως πιστοί Χριστιανοί.

Από την ηθική ελευθερία που τους μετέδιδε ο Χριστός εμπνεύστηκαν και την εθνική τους ελευθερία. Από τη θυσία και τον θάνατό Του, πήραν δύναμη για να αγωνιστούν, να πολεμήσουν, να πεινάσουν, να διψάσουν, να θυσιάσουν. Και με την δική τους θυσία κατάφεραν να καρποφορήσει το δέντρο της ελευθερίας.

Θυσία ο Χριστός, θυσία κι εμείς σήμερα. Ζωή και Ανάσταση μας έφερε ο θάνατος του Χριστού, ανάσταση και ελευθερία θα φέρει και η δική μας θυσία στον κατεχόμενο τόπο μας.

Ο Απόστολος Παύλος επιμένει να τονίζει και να υπογραμμίζει την ενανθρώπιση του Χριστού. Κι αυτό, διότι μόνο αν ο άνθρωπος κατανοήσει αυτό το μυστήριο, θα φέρει στη ψυχή του την λύτρωση. Θα τον συγκινήσει και θα τον εμπνεύσει για να αγωνιστεί για τη δική του ελευθερία.

Ο Χριστός δεν ήλθε στη γη σαν άσαρκος άγγελος, γιατί δεν ήρθε να σώσει αγγέλους. Φόρεσε την ανθρώπινη σάρκα γιατί ήρθε να σώσει ανθρώπους, τους απόγονους του Αδάμ. Γι' αυτό έπρεπε να εξομοιωθεί μαζί τους και να τους ονομάσει αδελφούς του.

Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα, ο Θεάνθρωπος, ο εύσπλαχνος και πονετικός Αρχιερέας, να νιώσει καλύτερα ως άνθρωπος τους πειρασμούς, τις αδυναμίες και τους ανθρώπινους κινδύνους. Έτσι από αυτά που έπαθε έμαθε να πονάει και να βοηθάει τους ανθρώπους στις θλίψεις και δοκιμασίες της ζωής.

Αυτό ακριβώς έγινε και στο υπόδουλο Γένος μας κατά τα σκοτεινά χρόνια της μεγάλης δουλείας του. Κάτω από την βαρβαρότητα του Τούρκου αντίκρυζε μόνο την απελπισία και τον θάνατο. Και όμως ούτε πέθανε, ούτε απελπίσθηκε, αλλά στάθηκε ζωντανό και έζησε τα χρόνια της δουλείας με υπομονή, πίστη και ελπίδα, και ανέστησε την ένδοξη και ποθητή του ελευθερία.

Ποιος όμως, αγαπητοί μου, το σπλαχνίσθηκε και στάθηκε στο πλευρό του, παρήγορος προστάτης και γενναίος εμπυχωτής; Ποιος του έδωσε, του μετάδωσε την υπομονή, και την καρτερία;. Ποιος σκούπισε τα δάκρυά του και εμαλάκωσε τις πληγές του;

Εκείνος. Μόνο Εκείνος που έγινε όμοιος με εμάς. Που με το στόμα των ιερέων Του παρηγορούσε το Ελληνικό Γένος. Με τα μοναστήρια Του κράτησε ζωντανή την Ορθοδοξία και τα Ελληνικά γράμματα. Και με το χέρι των λειτουργών Του εσκούπιζε τα δάκρυα των πονεμένων ανδρών, γυναικών και παιδιών. Μόνο ο Χριστός και η αγία Εκκλησία Του.

Αλήθεια, τι χρωστάμε εμείς οι Έλληνες στον Σωτήρα μας και την Εκκλησία Του! Πόση ευγνωμοσύνη και δοξολογία! Ας του τα αναπέμπουμε, λοιπόν, πάντοτε με αγάπη, κυρίως σήμερα, κατά την μεγάλη διπλή γιορτή του Ευαγγελισμού ευχαριστίες και δοξολογίες για την ελευθερία που μας δώρισε και συνεχίζει να μας δωρίζει.

π. Μάριος Πολυκάρπου

ΚΥΡΙΑΚΗ Β' ΝΗΣΤΕΙΩΝ

Απόστολος: Εβρ. α' 10 - β'3

Ευαγγέλιο: Μάρκ. β' 1 -12

28 Μαρτίου 2021

Το Ευαγγέλιο της σημερινής Κυριακής μας διηγείται τη θεραπεία ενός παραλύτου στην Καπερναούμ. Ο Χριστός βρίσκεται σ' ένα σπίτι και διδάσκει τον κόσμο που τον παρακολουθεί. Ανάμεσα στους απλούς ανθρώπους υπάρχουν και κάποιοι γραμματείς και φαρισαίοι που τον ακούουν, με την πρόθεση να τον κατηγορήσουν για τα όσα λέει και πράττει.

Ενώ συμβαίνουν όλα αυτά, τέσσερις άνθρωποι που μεταφέρουν έναν παράλυτο φτάνουν στον χώρο αυτό. Μη μπορώντας να πλησιάσουν τον Σωτήρα, λόγω της κοσμοσυρροής, αναγκάζονται να τον ανεβάσουν στη στέγη του σπιτιού και αφού χαλάσουν την οροφή να τον κατεβάσουν από εκεί «παρα τούς πόδας του Ίησοῦ» για να τον θεραπεύσει. Ο Χριστός για να επιβραβεύσει την πίστη των τεσσάρων φίλων του παραλύτου, απευθυνόμενος στον παράλυτο του λέει ότι «πλέον οι αμαρτίες σου είναι συγχωρεμένες».

Στη συνέχεια εμφανίζονται οι φθονερές σκέψεις των φαρισαίων, ότι τα λεγόμενα του Χριστού συνιστούν βλασφημία, γιατί μόνο ο Θεός συγχωρεί αμαρτίες. Τότε, ο Κύριος, για να επιβεβαιώσει την Θεϊκή του προέλευση, γιατρεύει τη σωματική παράλυση του ανθρώπου και του ζητά να σηκωθεί, να πάρει το κρεβάτι του και να πάει στο σπίτι του.

Η διδασκαλία του σημερινού Ευαγγελίου είναι πολύπλευρη και ουσιαστική ως προς τη σωτηρία των ανθρώπων. Πρώτη διαπίστωση η αγάπη και το συνεχές ενδιαφέρον του Θεού για τους πάσχοντες και αμαρτωλούς ανθρώπους. Κατηγορίες ανθρώπων στις οποίες ο Χριστός δείχνει ιδιαίτερο ενδιαφέρον εξαντλώντας την αγάπη και συμπόνοια Του, ώστε να τους ανακουφίσει από τον σωματικό πόνο, αλλά συνάμα να καταστήσει πιο ελαφρύ το ψυχικό φορτίο που τους βαραίνει, συγχωρώντας τις αμαρτίες τους.

Σήμερα όμως, δεν θα μιλήσουμε για την αγάπη του Χριστού προς τους ανθρώπους ή για τη συμπόνοια και ευσπλαχνία που επιδεικνύει στις πολλές περιπτώσεις ανθρώπων που υποφέρουν από κάποια ασθένεια. Θα μιλήσουμε για την αγάπη των συνανθρώπων, των φίλων του παραλύτου, που η δική τους πίστη ήταν αφορμή να σωθεί ψυχικά και σωματικά ο παράλυτος φίλος τους. Γι' αυτή τη συμπεριφορά θα μιλήσουμε και πώς μας επηρεάζει εμάς άμεσα σήμερα.

Η περίπτωση του παραλύτου δεν αφορούσε μόνο την σωματική παράλυση του ανθρώπου αλλά και την ψυχική παράλυση. Το συμπέρασμα αυτό βγαίνει μέσα από το σημερινό Ευαγγέλιο, αφού πρώτα ο Ιησούς Χριστός του συγχωράει τις αμαρτίες, γιατρεύοντας την ψυχική παράλυση του, και μετά κάνει το θαύμα θεραπεύοντας και την σωματική. Το γεγονός ότι αφορά ένα αμαρτωλό τέκνο του Θεού δεν εμποδίζει τον Χριστόν να τον καταστήσει καθ' όλα υγιή. Ο Χριστός αντιλαμβάνεται την πίστη των τεσσάρων φίλων του παραλύτου, που με πολύ κόπο και αποφασιστικότητα τον μετέφεραν μπροστά Του, πιστεύοντας και γνωρίζοντας ότι μόνο Αυτός μπορούσε να τον θεραπεύσει.

Άρα λοιπόν η πίστη στον Σωτήρα από τους φίλους του παραλύτου, ήταν η αφορμή να σωθεί ο αμαρτωλός φίλος τους.

Πολλές φορές όταν μιλάμε για πίστη εννοούμε την προσωπική πίστη κάποιου ανθρώπου. Ποτέ δεν σκεφτήκαμε την πίστη του συνόλου της Εκκλησίας, των φίλων, των συγγενών. Για το πόσο σημαντική μπορεί να είναι η πίστη των άλλων για τα τέκνα του Θεού που βρίσκονται μακριά από το θέλημά Του. Η πίστη των άλλων στην ζωή κάθε αμαρτωλού ή απίστου που δεν γνωρίζει γι' αυτή την προοπτική στη ζωή του, μπορεί να είναι η αιτία της σωτηρίας του και η ένταξη ακόμη ενός μέλους στο σώμα της Εκκλησίας, στο σώμα του Χριστού. Ο Απ. Παύλος στην Α' προς Κορινθίους επιστολή του, παρομοιάζει αυτή την ενέργεια, δηλ. τη μέριμνα υπέρ των άλλων, με το ενδιαφέρον των άλλων μελών του σώματος για κάποιο από αυτά που πάσχει. Η θεραπεία ωφελεί όλα τα μέλη ως ένα σώμα. Γράφει για το συγκεκριμένο θέμα: «ἵνα μὴ ᾖ σχίσμα ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσι τὰ μέλη» (Α' Κορ 12,25) δηλαδή έτσι ώστε να μην υπάρχει πόλεμος μέσα στο σώμα, αλλά τα μέλη να φροντίζουν το ένα το άλλο. Γιατί «Ἕμεῖς ἔστε σῶμα Χριστοῦ καὶ μέλη ἐκ μέρους», (Α' Κορ 12, 27) αποτελούμε όλοι μαζί το σώμα Χριστού και είμαστε μέλη Του, ο καθένας μας χωριστά.

Τον αμαρτωλό ή τον άνθρωπο που βρίσκεται εκτός Εκκλησίας, πολλές φορές τον απομονώνουμε και τον απορρίπτουμε ως κάτι αχρείαστο στο σύνολο της ζωής της Εκκλησίας. Ξεχνάμε όμως ότι αυτός ο «αμαρτωλός Τελώνης» είναι το τέκνο του Θεού. Αυτό συμβαίνει γιατί ο καθ' ένας μας βλέπει την πίστη ως προσωπικό θέμα και ότι μόνο εμείς δικαιούμαστε να βρισκόμαστε μέσα σε αυτή την ζωή της Εκκλησίας. Λησμονούμε τη συλλογική διάσταση της Εκκλησίας που συμπεριλαμβάνει όλους τους ανθρώπους, ανεξαρτήτως καταγωγής ή κοινωνικής προέλευσης του καθ' ενός μας. Ίσως το μοναδικό κοινοτικό μέρος όπου όλοι είμαστε ίσοι, ιερέας, ψάλτες, επίτροποι και οι υπόλοιποι πιστοί είναι ο ναός. Έχουμε όλοι ακριβώς την ίδια ιδιότητα για τον Θεό και μας αγαπά όλους με τον ίδιο τρόπο.

Το σύνολο των μελών της Εκκλησίας δεν αποτελούν οπαδούς κάποιας ιδεολογίας, ούτε είμαστε μέλη κάποιου σωματείου, είμαστε όλοι υπηρέτες της αγάπης του Θεού. Πρέπει λοιπόν να καταξιώσουμε την πίστη και την ζωή μας στο έργο της διακονίας της αγάπης προς τους συνανθρώπους μας. Η προσφορά και αφοσίωση μας προς τους άλλους, είναι ικανή να αλλάξει τη ζωή τους και να μετατρέψει την κόλασή τους σε παράδεισο.

π. Χρίστος Χριστοδούλου

ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΝΗΣΤΕΙΩΝ - ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΩΣ

Απόστολος: Εβρ. δ' 14- ε' 6

Ευαγγέλιο: Μάρκ η' 34- θ' 1

4 Απριλίου 2021

«Όστις θέλει οπίσω μου ακολουθείν, απαρνησάσθω εαυτόν και αράτω τον σταυρόν αυτού και ακολουθείτω μοι».

Τρίτη Κυριακή των νηστειών σήμερα και η Εκκλησία μας τοποθετεί τον τίμιο σταυρό ως οδηγό, στήριγμα και πυξίδα στον δρόμο μας. Το σημείο του σταυρού, που από όπλο καταδίκης και κατάρας, γίνεται με τη θυσία του Χριστού, όπλο κατά των δαιμόνων, νίκη κατά του θανάτου και μέσο σωτηρίας των ανθρώπων. Αν κάποιος δεν περάσει από τον σταυρό δεν θα μπορέσει να φτάσει στην ανάσταση. Όρισε, ακριβώς, η Εκκλησία μας να εορτάζουμε τον τίμιο σταυρό στο μέσο περίπου της Μεγάλης Τεσσαρακοστής, για να αντλούμε δύναμη και κουράγιο στον της νηστείας και των αρετών αγώνα μας.

Η σημερινή ευαγγελική περικοπή έχει πολλά να μας διδάξει. Θα σταθούμε, όμως, σε τρία σημεία εμβαθύνοντας στα νοήματά τους.

- **«Όστις θέλει οπίσω μου ακολουθείν»** μας λέγει ο Κύριος. Και απευθύνει την πρόσκλησή του σε όλους, εδώ και δυο χιλιάδες χρόνια. Δεν έχει νόημα η σωτηρία, χωρίς την ελεύθερη βούληση του καθενός μας. Η σωτηρία δεν είναι αποτέλεσμα εξαναγκασμού και βίας, αλλά ελεύθερης και αβίαστης συγκατάθεσής μας. «Ο Θεός θέλει πάντας ανθρώπους σωθήναι και εις επίγνωσιν αληθείας ελθείν» μας λέγει αλλού η Αγία Γραφή. Ο Θεός θέλει και ζητά τη σωτηρία του καθενός ξεχωριστά, δεν μπορεί όμως να παραβιάσει την ελευθερία μας. Αν γινόταν αυτό τότε θα κατέστρεφε το "κατ' εικόνα" του ανθρώπου. Ο άνθρωπος δημιουργήθηκε "κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσιν" του Θεού. Κύριο χαρακτηριστικό του Θεού που δόθηκε και στον άνθρωπο είναι η ελευθερία, το αυτεξούσιο. Δεν μπορεί ο Θεός να έρθει και να το αφαιρέσει κάνοντας τον άνθρωπο άβουλο. Μόνο ο άνθρωπος, σε αντίθεση με όλο το ζωικό βασίλειο, έχει αυτό το προνόμιο της ελευθερίας. Μας παραθέτει ο Κύριος την διδασκαλία Του, τους λόγους Του και μας καλεί "όστις θέλει οπίσω μου ακολουθείν". Όποιος θέλει να με ακολουθήσει είναι ελεύθερος. Αν δεν με ακολουθήσει, όμως, θα είναι υπεύθυνος για τις συνέπειες της πράξης του.

Σύμφωνα με τη διδασκαλία των Πατέρων, υπάρχουν τρεις τάξεις ανθρώπων. Στην πρώτη είναι αυτοί που αγαπούν τον Θεό και τηρούν τις εντολές Του από φόβο μήπως τιμωρηθούν. Αυτοί είναι οι δούλοι. Στη δεύτερη τάξη είναι αυτοί που αγαπούν τον Θεό και τηρούν τις εντολές Του γιατί ελπίζουν σε ανταπόδοση. Αυτοί είναι οι μισθωτοί. Τέλος υπάρχει και μία τελευταία τάξη στην οποία ανήκουν αυτοί που αγαπούν τον Θεό και τηρούν τα προστάγματά Του από ανιδιοτελή αγάπη. Αυτοί είναι οι ελεύθεροι. Τέτοια πρέπει να είναι η αγάπη του σωστού Χριστιανού προς τον Θεό. Αγάπη χωρίς φόβο. Ελεύθερα και χωρίς ιδιοτέλεια πρέπει να αγαπά κάποιος τον δημιουργό του.

- **"Απαρνησάσθω εαυτόν"**. Σύμφωνα με τα λόγια του Χριστού πρέπει να απαρνηθούμε τον κακό εαυτό μας, τα πάθη μας, τις αμαρτωλές επιθυμίες

μας, μα πάνω από όλα, τον εγωισμό και τη φιλαυτία μας. Ο άνθρωπος καλείται να ταπεινωθεί μπροστά στο θέλημα του Θεού, να απαλλαγεί από το κάθε εγώ του και να κάνει υπακοή στον Θεό. Η υπακοή, κατά τους Πατέρες, είναι πηγή όλων των δωρεών και όλων των χαρισμάτων. Αυτός που απαλλάγηκε από το δικό του εγώ και ακολουθεί τις εντολές του Θεού δεν σκλαβώνεται από αυτές, αλλά ελευθερώνεται από τα δεσμά των παθών. Πρέπει να απαρνηθούμε οτιδήποτε μπαίνει εμπόδιο στο δρόμο μας και που γίνεται αιτία χωρισμού από τον Θεό.

Στην Κλίμακα του Αγίου Ιωάννου του Σιναΐτου διαβάζουμε ότι κανείς δεν στεφανώνεται από τον Θεό αν πρώτα δεν κάνει τις τρεις αποταγές: πρώτα όλων των πραγμάτων του κόσμου, δεύτερον του ίδιου θελήματος και τρίτον της κενοδοξίας.

Φαντάζει δύσκολο, σήμερα, το εγχείρημα του "Απαρνησάσθω εαυτόν" από τον άνθρωπο της καταναλωτικής κοινωνίας, τον άνθρωπο της πλεονεξίας, τον άνθρωπο που θεοποιεί την ύλη και την λατρεύει, τον άνθρωπο που μοναδική σκέψη του είναι πως να κυριαρχήσει πάνω στους συνανθρώπους του. Δεν υπάρχει, όμως, άλλη διέξοδος στα αδιέξοδα που δημιουργούνται. Τον δρόμο μάς τον δείχνει ο ίδιος ο Κύριος. Με την απάρνηση του εαυτού μας θα μπορούμε ανάλαφροι να ακολουθήσουμε τον Χριστό, ο οποίος και θα είναι συμπαραστάτης στον αγώνα μας.

- **"Αράτω τον σταυρόν αυτού και ακολουθείτω μοι"**. Καταλήγουμε τέλος στον σταυρό που τιμούμε σήμερα. Μας καλεί ο Κύριος να πάρουμε στους ώμους μας τον δικό μας σταυρό και να Τον ακολουθούμε. Η χριστιανική ζωή δεν είναι ζωή καλοπέρασης αλλά αγώνα. Η πρόσκαιρη αυτή ζωή μας είναι στάδιο προετοιμασίας και ο χριστιανός καλείται μέσα από τους ονειδισμούς, τα χλευάσματα και μειδιάματα των ανθρώπων να πορεύεται. Καλείται να υπομένει αγόγγυστα τους πόνους και τις θλίψεις της ζωής, πολλές φορές και την περιφρόνηση των άλλων. Αλλά, σύμφωνα και με την υμνολογία της Εκκλησίας, μας "οι νομίμως αθλούντες δικαίως στεφανούνται". Αυτοί που ελεύθερα θα ακολουθήσουν τον Χριστό και τα βήματα Του και θα αγωνισθούν σύμφωνα με τους νόμους Του, θα στεφανωθούν.

Ο Χριστός δεν μας δίνει ένα κατάλογο από επαχθείς εντολές και νουθεσίες για να τις ακολουθούμε, ούτε μας φορτώνει με φορτία δυσβάσταχτα που να μην μπορούμε να τα σηκώσουμε. Μας λέγει απλώς να Τον ακολουθήσουμε στον δρόμο που ο ίδιος χάραξε και βάδισε πρώτος. Και αλλού ο απόστολος Παύλος μας λέγει ότι, ο Χριστός ομοιώθηκε κατά πάντα με μάς και μπορεί να καταλάβει τις δυνάμεις και αδυναμίες μας. Μπορεί ακόμη να καταλάβει και τους πειρασμούς μας, αφού και ο ίδιος έχει πειραχθεί από τον διάβολο.

Ας αντλούμε λοιπόν δύναμη από τον Σταυρό του Χριστού και ας θυμόμαστε τον Άγιο και ισαπόστολο Κωνσταντίνο ο οποίος είδε σε όραμα τον τίμιο Σταυρό στον ουρανό με την επιγραφή "Εν τούτω νίκα". Ο σταυρός θα είναι όπλο για μας και νίκη κατά των παθών μας. Όπλο κατά των επιβουλών του διαβόλου αλλά και όπλο ενίσχυσης στον αγώνα μας. Ο σταυρός είναι η αρχή. Είναι το μέσο που θα μας φέρει στην ανάσταση.

† Αρχιμανδρίτης Τυχικός

ΚΥΡΙΑΚΗ Δ' ΝΗΣΤΕΙΩΝ

Απόστολος: Εβρ. στ' 13 - 20

Ευαγγέλιο: Μαρκ. θ' 17 - 31

11 Απριλίου 2021

Δυο ερωτήματα απηύθυνε ο Κύριος στον δύστυχο εκείνο πατέρα που συνάντησε κατεβαίνοντας από το όρος Θαβώρ μετά τη Μεταμόρφωση. Πόσο καιρό ταλαιπωρείται το παιδί του από το δαιμονικό πνεύμα, και εάν πιστεύει πραγματικά ότι Αυτός μπορεί να τον βοηθήσει. Εκείνος απάντησε ότι αυτό συμβαίνει από την παιδική του ηλικία και, με δάκρυα στα μάτια, ομολόγησε την πίστη του στον Κύριο, ζητώντας, όμως, την ενίσχυσή Του σ' αυτό. Τότε ο Κύριος, επιτιμώντας το δαιμονικό πνεύμα, το εξέβαλε από το ταλαιπωρο παιδί.

Πολλά τα μηνύματα της σημερινής Ευαγγελικής περικοπής. Ας εκθέσουμε τα κυριότερα:

1. Αποδεικνύεται η ύπαρξη των δαιμονικών πνευμάτων και η δράση τους εναντίον των ανθρώπων. Η μεγαλύτερη νίκη του διαβόλου είναι να πείσει τους ανθρώπους για την ανυπαρξία του, ούτως ώστε να δρα ανενόχλητα και να τους παρασέρνει στην αμαρτία. Με την πτώση του ανθρώπου στην αμαρτία «τη συμβουλία του όφεως» και την απομάκρυνσή του από τον Δημιουργό του, ο διάβολος αύξησε τις επιθέσεις του στους ανθρώπους. Γι' αυτό βλέπουμε σε πολλά σημεία τόσο στην Παλαιά όσο και στην Καινή Διαθήκη τα δαιμονικά πνεύματα να κατακυριεύουν τους ανθρώπους, φθάνοντας μέχρι το σημείο να βλάψουν και την ίδια τη ζωή τους. Ο Χριστός, όμως, με την ενανθρώπησή Του, την όλη επίγεια δράση Του και, κυρίως, με την Ανάστασή Του, συνέτριψε την ισχύ του Διαβόλου και κατήργησε την εξουσία του στους ανθρώπους. Μετά την Ανάσταση του Χριστού το μόνο που μπορεί να κάνει ο διάβολος είναι να σπέρνει στον άνθρωπο τον πειρασμό. Αυτό, βεβαίως, το επιτρέπει ο Θεός για δική μας ωφέλεια, προκειμένου μέσα από τη δοκιμασία να προσδεύουμε πνευματικά και να στερεωνόμαστε στο αγαθό. Με την πνευματική πάλη μας κατά των πειρασμών αποδεικνύουμε έμπρακτα την ελεύθερη επιλογή μας να ακολουθήσουμε το θέλημα του Θεού. Η ωφέλεια που δέχεται ο άνθρωπος μέσα από τους πειρασμούς θα μπορούσε να παραλληλιστεί με το ανοσοποιητικό σύστημα του ανθρώπινου οργανισμού. Χωρίς τα αντισώματα ακόμα κι ένα κοινό κρυολόγημα ή ο παραμικρός ιός θα ήταν ικανά να κλονίσουν την υγεία του και να προκαλέσουν την κατάρρευσή του. Κατά αντιστοιχία οι πειρασμοί, μικροί ή μεγάλοι, μας δημιουργούν πνευματικά αντισώματα. Ο άνθρωπος, όμως, που ζει μέσα στην Εκκλησία και μετέχει στα μυστήριά της είναι θωρακισμένος με τη χάρη του Θεού και μπορεί να αποκρούει νικηφόρα «τα πεπυρωμένα βέλη του πονηρού» και να αναχαιτίζει του πειρασμούς.
2. Ένα δεύτερο, εξίσου σημαντικό, μήνυμα που αντλούμε από τη σημερινή περικοπή είναι η μεγάλη ευθύνη που επωμίζονται όσοι από μας έχουν υπό

την επίβλεψη και την προστασία τους παιδιά. Ο πατέρας του σημερινού ευαγγελίου δεν κινητοποιήθηκε άμεσα, με το που είδε τα πρώτα σημάδια στο παιδί του. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα η κατάσταση του παιδιού να χειροτερεύει διαρκώς, σε σημείο που να κινδυνεύει και η ίδια η ζωή του. Διδασκόμαστε, έτσι, όσοι μας εμπιστεύτηκε ο Θεός την ανατροφή παιδιών, ότι θα πρέπει από νωρίς, από την τρυφερή τους ηλικία να τα νουθετήσουμε στον φόβο και την αγάπη του Κυρίου. Ο μεγαλύτερος παιδαγωγός της Εκκλησίας μας, ο ιερός Χρυσόστομος αναφέρει χαρακτηριστικά ότι «οι ψυχές των παιδιών είναι εύπλαστες και τρυφερές· όταν εντυπωθούν επάνω τους τα καλά διδάγματα από την αρχή, κανείς δεν μπορεί να τα αφαιρέσει, όταν στη συνέχεια γίνουν σκληρές σαν σφραγίδα, όπως συμβαίνει με το κερί». Ας μην περιμένουμε, λοιπόν, τα παιδιά μας να πέσουν για να τα διδάξουμε. «Κάλλιον το προλαμβάνειν του θεραπεύειν». Ας τα μεταφυτεύσουμε από μικρά στον πνευματικό ανθώνα της Εκκλησίας και ας τα μύθουμε από νωρίς στη μυστηριακή και λειτουργική ζωή. Η χριστιανική ανατροφή θα αποτελέσει ασπίδα στη μετέπειτα ζωή τους, όταν θα βρεθούν αντιμέτωπα με τους πολλούς πειρασμούς και τις παγίδες του πονηρού που είναι γεμάτη η κοινωνία μας. Και βεβαίως η σωστή ανατροφή των παιδιών δεν γίνεται μόνο με τα λόγια και τις νουθεσίες, αλλά, πρωτίστως, με το δικό μας παράδειγμα και τη δική μας ζωή.

3. Ένα τρίτο μήνυμα που παίρνουμε από το σημερινό ευαγγέλιο είναι για τη δύναμη της πραγματικής νηστείας και προσευχής. Αυτές αποτελούν τα πνευματικά μας εφόδια, την περικεφαλαία και το ξίφος μας μέσα στο πνευματικό στάδιο των αρετών. Φθάσαμε, ήδη στην τέταρτη Κυριακή των Νηστειών και ο αγώνας μας κατά των παθών εντείνεται. Χρειαζόμαστε πνευματικό ανεφοδιασμό και αυτός μπορεί να έρθει μόνο μέσα από την προσευχή. Η προσευχή αποτελεί τη συνομιλία μας με τον Θεό. Μέσα απ' αυτήν τα πνευματικά και σωματικά μας αισθητήρια είναι στραμμένα προς τον Κύριο και ασφαλισμένα. Μα κι η αληθινή νηστεία είναι πράγματι «όπλον κραταιόν». Ο μέγας Βασίλειος μας δίνει τον ορισμό της πραγματικής νηστείας: «αληθής νηστεία η των κακών αλλοτριώσεις, εγκράτεια γλώσσης, θυμού αποχή, επιθυμιών χωρισμός, καταλαλιάς, ψεύδους και επιπορκίας».

Έχοντας αυτά κατά νουν, ας συνεχίσουμε με περισσότερο ζήλο και θέρμη την κοπιώδη ανάβαση στην πνευματική κλίμακα των αρετών, με τη βεβαιότητα ότι στην κορυφή αναμένει τους αγωνιστές ο ίδιος ο Χριστός «στέφος αυτοίς κομίζων νικητικόν».

π. Κωνσταντίνος Λαζάρου

ΚΥΡΙΑΚΗ Ε' ΝΗΣΤΕΙΩΝ

Απόστολος: Εβρ. θ' 11 - 24

Ευαγγέλιο: Μάρκ. ι' 32 - 45

18 Απριλίου 2021

Είπαμε πολλές φορές μέχρι σήμερα ότι η Σαρακοστή είναι ένα πνευματικό ταξίδι και πως εμείς οι πιστοί είμαστε οι ταξιδιώτες. Το ταξίδι αυτό σιγά σιγά τελειώνει, αφού η σημερινή Κυριακή είναι η τελευταία Κυριακή αυτής της ευλογημένης περιόδου. Σε μια εβδομάδα θα εορτάσουμε την πανηγυρική είσοδο του Χριστού στα Ιεροσόλυμα και στη συνέχεια θα δούμε βήμα βήμα τον Χριστό να πορεύεται προς τον Σταυρό και την Ανάσταση.

Λίγες, λοιπόν, μέρες πριν από αυτά τα σημαντικά για τη σωτηρία μας γεγονότα, η Εκκλησία προσπαθεί να μας προετοιμάσει ακόμα περισσότερο, γι' αυτό ακούσαμε σήμερα στο Ευαγγέλιο τον Χριστό να μιλάει στους μαθητές Του, και διαχρονικά σε όλους εμάς, γι' αυτά τα οποία θα συμβούν όταν θα φθάσουν στα Ιεροσόλυμα. Είναι οι τελευταίες ημέρες της επίγειας ζωής του Κυρίου μας Ιησού Χριστού και ακολουθούμενος από τους Μαθητές Του, ανεβαίνει στα Ιεροσόλυμα. Ορισμένα σημεία από όσα τους λέει, δεν τα καταλαβαίνουν και τόσο πολύ. Έτσι, ενώ τους κάνει λόγο για μαρτυρία, Σταυρό και θάνατο, κάποιοι από αυτούς συζητούν για πρωτεία και ζητούν θέσεις.

Ο Ιάκωβος και ο Ιωάννης σπεύδουν να προλάβουν τους άλλους στην εξασφάλιση των πρωτείων. «Διδάσκαλε», του λένουν, «θέλουμε να μας κάνεις κάτι που θα σου ζητήσουμε...τώρα που θα δοξαστείς, που θα καθίσεις σε θρόνο βασιλικό, δώσε μας τις δύο πρώτες θέσεις στο βασιλείο σου. Κάνε μας τη χάρη να καθίσουμε ο ένας στα δεξιά σου και ο άλλος αριστερά σου». Ας μην μας παραξενεύει αυτή η άγνοια των Μαθητών. Γιατί δεν είχαν αντιληφθεί το νόημα που θα είχε η Σταυρική Του Θυσία. Εξάλλου, δεν είχαν ακόμα δεχθεί την Χάρη του Παναγίου Πνεύματος, δεν είχε ακόμα γίνει η Πεντηκοστή και έτσι σκεπτόντουσαν ανθρώπινα.

Οι δύο μαθητές ζητούσαν από το Χριστό δόξα με ανθρώπινα κριτήρια, έχοντας κατά νουν ότι η βασιλεία Του είναι αισθητή και κοσμική. Ο Χριστός όμως διορθώνει την εσφαλμένη τους πίστη, υποδεικνύοντας την πραγματική και αιώνια δόξα, που διέρχεται μέσα από το «ποτήριον», που είναι τα πάθη και ο Σταυρός. Τώρα, αυτά τα ίδια λόγια, λίγες μέρες πριν από τη Μεγάλη Εβδομάδα, έρχεται σήμερα ο Χριστός να τα απευθύνει και σε εμάς.

Μας θυμίζει με κάθε λεπτομέρεια όλα όσα πρόκειται να του συμβούν. Και το ερώτημα είναι το εξής: Εμείς είμαστε έτοιμοι να ζήσουμε αυτά τα γεγονότα όπως θέλει ο Χριστός; Σήμερα καταδικάζουμε την συμπεριφορά των υιών Ζεβεδαίου, που ενώ ο Χριστός τους μιλούσε για τα πάθη Του και την Ανάστασή Του, εκείνοι δεν μπορούσαν να καταλάβουν όσα τους έλεγε και ουσιαστικά ονειρεύονταν θέσεις σε κυβερνήσεις και επίγεια δόξα.

Πόσο μικροπρεπείς είναι συχνά οι πόθοι και τα αιτήματά μας; Λαχταράμε τιμές, διακρίσεις, πρωτεία, δύναμη, χρήμα, δόξα, επιβολή στον κόσμο αυτό. Και το τραγικό είναι ότι τα ζητάμε από Εκείνον που περιφρόνησε

όλα αυτά και απεκάλυψε την μηδαμινότητα τους. Παραπονιόμαστε πολλές φορές, ότι ο Κύριος δεν εισακούει την προσευχή μας. Ξεχνάμε όμως κάτι πολύ σημαντικό, δεν επιθυμούμε Εκείνον αλλά κάτι από Εκείνον. Έτσι ο Χριστός δεν ανταποκρίνεται στα αιτήματα μας διότι δεν ξέρουμε τι ζητάμε.

Ο αληθινός Χριστιανός την αληθινή, την πραγματική δόξα την ανακαλύπτει στην εξυπηρέτηση του πλησίον, στην καρδιακή προσφορά, που μπορεί να φθάσει ακόμα και στο μαρτύριο. Το να προσφέρεται κάποιος στον συνάνθρωπο για χάρη του Θεού, με ανιδιοτέλεια, αυτό είναι η αληθινή δόξα. Όπως και για τον Θεάνθρωπο δόξα είναι ο Σταυρός Του. Και όπως Εκείνος πέρασε τον επίγειο βίο Του ευεργετώντας αδιάκοπα τον άνθρωπο, έτσι και εμείς, ακολουθώντας το παράδειγμά Του καλούμαστε να κάνουμε το ίδιο προς όλους, χωρίς διακρίσεις.

Για να ζήσουμε τα γεγονότα της Μεγάλης Εβδομάδας όπως θέλει ο Χριστός, ένα πράγμα απαιτείται από εμάς. Η μετάνοια. Τι σημαίνει μετάνοια; Μετάνοια σημαίνει αλλαγή του νου, αλλαγή του τρόπου ζωής μας. Στον βίο της οσίας Μαρίας της Αιγυπτίας, που η Εκκλησία μας εορτάζει και σήμερα Κυριακή Πέμπτη των Νηστειών, διαβάζουμε ότι όταν η Οσία έφθασε στα Ιεροσόλυμα κατά την ημέρα της Υψώσεως του Τιμίου Σταυρού και προσπαθούσε να εισέλθει μαζί με το πλήθος των προσκυνητών στον Ναό της Αναστάσεως του Κυρίου, σαν κάποιος να της εμπόδιζε την είσοδο. Αφού προσπάθησε τρεις φορές, υποχώρησε για λίγο και στάθηκε παράμερα σε κάποιο σημείο της αυλής. Στη συνέχεια διηγείται η ίδια: «Τότε συναισθάνθηκα την αιτία που με εμπόδιζε να προσκυνήσω τον Τιμίο Σταυρό του Κυρίου. Διότι άγγιξε την καρδιά μου λόγος σωτήριος, ο οποίος μου φανέρωσε ότι η ακαθαρσία των έργων μου ήταν αυτή που μου έκλεινε την είσοδο». Και αφού απευθύνθηκε στην Παναγία και υποσχέθηκε πως αν αξιωθεί να προσκυνήσει τον Τιμίο Σταυρό, θα εγκαταλείψει τον κόσμο και την αμαρτία, όπως αναφέρει η ίδια «Αξιώθηκα να προσκυνήσω τον ζωοποιό Σταυρό, είδα τα μυστήρια του Θεού και αισθάνθηκα πόσο πρόθυμος είναι ο Κύριος να δεχτεί τη μετάνοιά μας.»

Αγαπητοί μου αδελφοί, αυτές τις πάνσεπτες και άγιες ημέρες που έρχονται, ας στρέψουμε τη σκέψη μας, τον νου και την καρδιά μας στον Λυτρωτή και Σωτήρα μας Χριστό, στον Μόνο Ευεργέτη μας. Ας του προσφέρουμε την ολόψυχη πνευματική μας λατρεία. Ας αφήσουμε μπροστά στον Σταυρό Του τα δάκρυα της μετανοίας μας και μαζί με τον μετανοημένο ληστή ας επαναλάβουμε την επίκληση «Μνήσθητι ημών Κύριε, όταν έλθης εν τη Βασιλεία Σου».

Ας τον συνοδεύσουμε στην Σταυρική Του πορεία προς τα Ιεροσόλυμα. Πορεύεται για να σταυρωθεί για χάρη μας. Ας τον ικετέψουμε, να αξιωνόμαστε να σταυρώνουμε σε καθημερινή βάση τα πνευματικά μας πάθη, τις αμαρτίες μας, τις αδυναμίες μας, τους εγωισμούς μας, τις κακίες μας, ώστε να αξιωθούμε να ζήσουμε μαζί Του εδώ στην γη, αλλά και στον ουρανό, στην επουράνια και Θεία Του Βασιλεία. Αμήν!

π. Λάμπρος Στυλιανού

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ
Απόστολος Φίλιπ. δ' 4 - 9
Ευαγγέλιο Ιω. ιβ' 1 - 18
25 Απριλίου 2021.

Ήταν κυρίαρχη στη θρησκευτική ζωή των Εβραίων, η γιορτή του Πάσχα. Τους θύμιζε τη λύτρωσή τους από τη δουλεία της Αιγύπτου, αλλά ταυτόχρονα, κατά τρόπο μυστικό, προεικόνιζε και το δικό μας, το Χριστιανικό Πάσχα. Γι' αυτό και στην Παλαιά Διαθήκη υπήρχαν λεπτομερείς οδηγίες για τον τρόπο γιορτασμού του. Θα' πρεπε σιγά-σιγά, από τους τύπους να αναχθούν στην πραγματικότητα.

Κέντρο του εορτασμού του Πάσχα ήταν η θυσία ενός αρτιμελούς αμνού, που ήταν προεικόνιση της θυσίας του Ιησού Χριστού, του Αμνού του Θεού. Σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου, πέντε μέρες πριν από το Πάσχα, τη 10^η του μηνός Νισάν, κάθε οικογένεια έπρεπε να προμηθευτεί τον αμνό και να τον έχει στο σπίτι της, μέχρι την ημέρα του Πάσχα που θα τον θυσίαζαν. Εκπληρώνοντας, λοιπόν, και αυτούς τους τύπους, έρχεται σήμερα ο Χριστός στην «πόλιν την αγίαν», από την οποία δεν πρόκειται πια να φύγει μέχρις ότου «τελεσθώσι τα επ'αυτῶ γεγραμμένα» και θυσιαστεί επί του σταυρού.

«Προ ἕξ ημερῶν του Πάσχα», πήγε ο Χριστός στη Βηθανία όπου ανέστησε τον Λάζαρο. «Και τη επαύριον», πέντε δηλ. μέρες πριν από το Πάσχα, όπως διελάμβανε ο Νόμος για την προμήθεια του αμνού, εισέρχεται στην Ιερουσαλήμ, έτοιμος για το Πάθος.

Ὡς αποτέλεσμα της Ανάστασης του Λαζάρου, παρετέθη στον Χριστό δείπνο, όπως μας περιέγραψε η σημερινή ευαγγελική περικοπή. Αξίζει τον κόπο να εξετάσουμε τα ὅσα έγιναν σ'αυτό.

Η υποδοχή στο σπίτι του Λαζάρου κρύβει κάτι το συγκλονιστικό στην ανθρώπινή του διάσταση. Εκτός από τον Χριστό, μόνο ἄλλοι δύο ἄνθρωποι γνωρίζουν πως, αμέσως μετά το δείπνο εκείνο, αρχίζει η αντίστροφη μέτρηση για τον «Υιόν του Ανθρώπου». Ο ένας είναι ο Ιούδας, που θα τον παραδώσει και ο οποίος σκέπτεται ἤδη «της προδοσίας το φίλημα». Η ἄλλη είναι η Μαρία η οποία, νιώθοντας, κατά τρόπο ανεξήγητο, τις θείες βουλές, «μυροφόρου αναλαβούσα τάξιν, μύρα προ του ενταφιασμού κομίζει». Οι ἄλλοι μαθητές μένουν ανυποψίαστοι για ὅσα συνταρακτικά θα ακολουθήσουν.

Πίσω από την ενέργεια της Μαρίας, να αλείψει με πολύτιμο μύρο τα πόδια του Χριστού, δεν κρύβεται μόνο η ευγνωμοσύνη της για την ανάσταση του αδελφού της. Αναγνωρίζει με τον τρόπο αυτό και τη θεότητα του Χριστού. Με μύρο εκρίοντο οι βασιλείς κατά την ημέρα της ενθρόνισής τους. Η Μαρία με την ενέργειά της αναγνωρίζει τον Χριστό ως βασιλέα και Κύριο. Γι'αυτό κι η πράξη της συγκίνησε και τότε, όπως συγκινεί και σήμερα, ως εκδήλωση πίστης και ευλάβειας. Ο Χριστός αποκαλύπτει επί πλέον ότι «εις την ημέραν του ενταφιασμού Του» ἔκαμε ὅ,τι ἔκαμε η ευλαβής γυναίκα.

Μέσα στη ζωή της Εκκλησίας ο τύπος της Μαρίας εκφράζει ὅλους εκείνους οι οποίοι πιστεύουν ειλικρινά στον Χριστό και δέχονται ανεπιφύλακτα τη διδασκαλία Του. Αυτοί θέτουν στη διάθεσή Του ὅ,τι πολυτιμότερο ἔχουν, όπως εκείνη τότε το πολύτιμο μύρο και τα πλούσια μαλλιά της.

Δίπλα, ὅμως, από τη Μαρία, στον ἴδιο χώρο, υπάρχει και ο Ιούδας, οποίος σπεύδει να κατακρίνει την ενέργειά της, φορώντας το προσωπεῖο του φιλανθρώπου

και φιλοπτώχου. Παρουσιάζεται να διαμαρτύρεται χάριν, δήθεν, των πτωχών. Γιατί να μην είχε πωληθεί το μύρο και τα χρήματα να είχαν διατεθεί σε φτωχούς;

Είναι άξιο προσοχής το ότι ο Χριστός, που προηγουμένως επαίνεσε την αγαθοεργία προς τους πάσχοντες, λέγοντας «μακάριοι οι ελεήμονες ότι αυτοί ελεηθήσονται», δεν εγκρίνει τη στάση του Ιούδα ούτε και δέχεται την προτροπή του. «Άφες αυτήν», του λέγει. «Τους πτωχούς γαρ πάντοτε έχετε μεθ' εαυτών εμέ δε ου πάντοτε έχετε».

Η στάση αυτή του Χριστού θέλει να τονίσει δύο πράγματα: Πρώτα την ελευθερία οποιουδήποτε ανθρώπου, (εδώ της Μαρίας), να εκφράζει με τον τρόπο που αισθάνεται την αγάπη και την αφοσίωσή του προς Αυτόν. Και ύστερα ότι στη ζωή μας έχουν αξία και άλλα πράγματα, πέραν από το ψωμί και τις τροφές. Θα μπορούσαν, ασφαλώς, να χορτάσουν μερικοί φτωχοί σ'ένα δείπνο με τα χρήματα της πώλησης του μύρου. Ποιος, όμως, μπορεί να παραθεωρήσει ή να χαρακτηρίσει ως σπατάλη, το ότι μια γυναίκα διακρίνει στον ορίζοντα το φοβερό τέλος του Χριστού και καταλαβαίνοντας ότι δεν θα τύχει της συνηθισμένης περιποίησης των νεκρών, της άλειψης με μύρα, έρχεται να το πράξει η ίδια προκαταβολικά;

Ο Ευαγγελιστής, εισάγοντας την ερώτηση του Ιούδα, μάς προδιαθέτει για τις προθέσεις του, χαρακτηρίζοντάς τον ως «τον μέλλοντα αυτόν παραδιδόναι». Και στη συνέχεια επεξηγεί τις προθέσεις του: Δεν ήταν φιλόπτωχος. Μίλησε για πώληση του μύρου γιατί «κλέπτει ην». Κρατούσε το κοινό ταμείο των μαθητών αλλ' υπεξαιρούσε για τον εαυτό του τα χρήματα. Γιατί ο Ευαγγελιστής να αναφέρεται στον Ιούδα με τόσο αποτροπιασμό και όλοι οι χριστιανοί να μιλούν με αποστροφή γ'αυτόν; Εφόσον κατά τις Γραφές «έδει παθείν τον Χριστόν», έπρεπε ο Χριστός να πάθει, ποια ήταν η ενοχή του Ιούδα;

Ο Χριστός μιλούσε πάντα στα φανερά. Ήταν γνωστός και στον λαό και στους Φαρισαίους και στους Γραμματείς. Δεν ήταν ανάγκη να τον καταδώσει κάποιος για να συλληφθεί. Θα μπορούσαν οι Φαρισαίοι να τον συλλάβουν όποτε ήθελαν. Δεν το έκαναν και αναζήτησαν έναν προδότη γιατί ήθελαν να έχουν άλλοθι. Ήξεραν ότι ο κόσμος βρισκόταν με το μέρος του Χριστού. Κι αν προς στιγμή κατάφερναν να παρασύρουν τον λαό, ύστερα αυτός θα μετεμελειτο, θα τους ζητούσε εξηγήσεις και θα τους επέρριπτε ευθύνη για τον φόνο του αθώου. Με το να τους τον παραδώσει ένας δικός του, είχαν φοβερό άλλοθι. Θα έλεγαν ότι δεν έφταιαν εκείνοι. Ένας δικός του, που ήξερε όλες τις ραδιουργίες και τις κρυφές ενέργειές του, τους τον παρέδωσε. Κι ότι εκείνοι προχώρησαν για το καλό του τόπου και του λαού.

Ο Χριστός ήταν ανάγκη να σταυρωθεί για να μας λυτρώσει από την αμαρτία και τον θάνατο. Δεν ήταν ανάγκη, όμως, να παραδοθεί από ένα μαθητή. Κι εδώ ευρίσκεται η ασήκωτη ευθύνη του Ιούδα.

Δύο λοιπόν εντελώς διαφορετικές προσεγγίσεις του Χριστού στον ίδιο χώρο. Τώρα που εισερχόμαστε στη Μ. Εβδομάδα ας μιμηθούμε τη Μαρία, φέροντας στον Χριστό, που πορεύεται προς το εκούσιο πάθος, τα μύρα της αγάπης και της ευγνωμοσύνης μας και ας «φύγωμεν» τη γεμάτη δόλο και ιδιοτέλεια, στάση του Ιούδα.

† Ο Πάφου Γεώργιος

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΚΑΙ ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ

ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΑΦΟΥ κ.κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Πα.	5/3	ΚΙΣΣΟΝΕΡΓΑ	Πε.	1/4	ΠΑΦΟΣ, Άγιος Θεόδωρος (Δοξολογία)
Κυ.	7/3	ΠΑΦΟΣ, Άγιος Κενδέας	Πα.	2/4	ΤΙΜΗ (Γ' Χαίρ.)
Τρ.	9/3	ΦΑΣΟΥΛΑ	Κυ.	4/4	ΟΜΟΔΟΣ
Κυ.	14/3	ΤΣΑΛΔΑ	Πα.	9/4	ΚΑΤΩ ΠΑΦΟΣ, Άγιοι Ανάργυροι (Δ' Χαίρ.)
Πα.	19/3	ΑΓΙΟΣ ΚΕΝΔΕΑΣ (Α' Χαίρ.)	Κυ.	11/4	ΑΝΑΒΑΡΓΟΣ
Κυ.	21/3	ΠΑΦΟΣ, Απ. Παύλου και Βαρνάβα	Πα.	16/4	ΠΑΦΟΣ, Άγιος Θεόδωρος (Ακάθιστος Ύμνος)
Τε.	24/3	ΒΑΣΑ ΚΟΙΛΑΝΙΟΥ (Εσπ.)	Κυ.	18/4	ΜΕΣΟΓΗ
Πε.	25/3	ΚΑΤΩ ΠΑΦΟΣ, Θεοσκέπαστη	Κυ.	25/4	ΓΕΡΟΣΚΗΠΟΥ, Αγία Παρασκευή
Πε.	25/3	ΠΑΦΟΣ, Άγιος Θεόδωρος (Δοξολογία)			
Πα.	26/3	ΠΟΛΙΣ ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ (Β' Χαίρ.)			
Κυ.	28/3	ΓΕΡΟΣΚΗΠΟΥ, Άγιος Σπυρίδωνας			

ΠΑΝΟΣΙΟΛΟΓΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ κ. ΤΥΧΙΚΟΥ

Πα.	5/3	ΑΚΑΜΑΣ, Άγιος Κόνωνας	Σα.	..3/4	ΧΛΩΡΑΚΑ, Άγιος Υπάτιος
Τε.	9/3	ΤΑΛΑ, Άγιοι Σαράντα	Σα.	10/4	ΠΩΜΟΣ, Άγιος Ευφύχιος
Σα.	20/3	ΓΙΟΛΟΥ, Αγία Ειρήνη - Παναγία	Πα.	16/4	Ι.Μ. ΣΑΛΑΜΙΩΤΙΣΣΗΣ (Ακάθ. Ύμ.- Αγγρυν.)
Τε.	24/3	ΠΑΦΟΣ, Παναγία Παντάνασσα (Εσπ.)	Σα.	24/4	ΓΙΟΛΟΥ, Απόστολος Μάρκος
Τε.	25/3	ΓΑΛΑΤΑΡΙΑ	Κυ.	25/4	ΑΡΟΔΕΣ, Άγιος Καλανδίων

ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

ΠΑΥΛΟΣ ΑΡΚΟΥ

7/3	ΤΡΕΜΙΘΟΥΣΑ	4/4	ΑΡΜΟΥ
14/3	ΑΓ. ΒΑΡΒΑΡΑ	11/4	ΧΟΛΕΤΡΙΑ
28/3	ΜΑΝΔΡΙΑ	18/4	ΚΟΥΚΛΙΑ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ

7/3	ΛΕΜΠΑ	11/4	ΤΙΜΗ
14/3	ΚΙΣΣΟΝΕΡΓΑ	18/4	ΚΟΝΙΑ

Το περιεχόμενο του παρόντος τεύχους υπάρχει αυτούσιο και στην ιστοσελίδα της Ιεράς Μητροπόλεως Πάφου
www.imraphou.org